

459

U S T A W A

z dnia 28 października 1950 r.

o zmianie systemu pieniężnego.

W celu:

- 1) oparcia gospodarki narodowej na wysokowartościowym trwałym pieniądzu,
- 2) okiełznania i ograniczenia wyzyskiwaczy i elementów spekulacyjnych,
- 3) stworzenia podstawy dla wzrostu oszczędności mas pracujących i skutecznej walki o oszczędną i racjonalną gospodarkę narodową,
- 4) ustalenia właściwego i słusznego stosunku pieniądza polskiego do walut państw kapitalistycznych,

stanowi się, co następuje:

Art. 1. 1. Jednostką pieniężną w Państwie Polskim jest złoty (zł) równy 0,222168 grama czystego złota.

2. Złoty dzieli się na 100 groszy (gr).

3. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa o złotych i groszach, oznacza to złote i grosze w myśl ust. 1 i 2.

4. Ilekroć w niniejszej ustawie mowa o „złotych dotychczasowych” oznacza to złote, które stanowiły jednostkę pieniężną w dniu 29 października 1950 r.

Art. 2. Znakami pieniężnymi, mającymi obieg prawny, są wyłącznie banknoty i monety (bilon) emitowane przez Narodowy Bank Polski i opiewające na złote lub grosze z zastrzeżeniem postanowień art. 6.

Art. 3. 1. Wzory i odcinki banknotów, jak również wzory, nominalną wartość, stop, próbę i wagę monet (bilonu) ustala Minister Finansów.

2. Minister Finansów ustala przepisy o przyjmowaniu i wymianie uszkodzonych lub zatartych oraz zatrzymaniu fałszywych znaków pieniężnych.

Art. 4. 1. Zobowiązania pieniężne mogą być spłacane wyłącznie znakami pieniężnymi, opiewającymi na złote lub grosze (art. 2), o ile ustawa niniejsza inaczej nie stanowi (art. 6).

2. Zobowiązania pieniężne mogą być spłacane każdym rodzajem znaków pieniężnych, opiewających na złote lub grosze (art. 2), bez ograniczenia wysokości.

Art. 5. 1. Banknoty Narodowego Banku Polskiego, opiewające na złote dotychczasowe, przestają być prawnym środkiem płatniczym z upływem dnia 29 października 1950 r. z zastrzeżeniem postanowień art. 6.

2. Narodowy Bank Polski przeprowadzi wymianę banknotów, opiewających na złote dotychczasowe, bez ograniczenia ilości na znaki pieniężne, emitowane na podstawie art. 2.

3. Wymiana dokonana będzie w okresie od 30 października do 8 listopada 1950 r. włącznie, według stosunku 100 złotych dotychczasowych równe 1 złotemu.

Art. 6. W okresie od 30 października do 5 listopada 1950 r. włącznie banknoty Narodowego Banku Polskiego pozostają prawnym środkiem płatniczym w zakresie płatności za niektóre towary i usługi, których spis ustali Rada Ministrów, jednakże z mocy prawa banknoty te ulegają przeliczeniu według stosunku 100 złotych dotychczasowych równe 1 złotemu.

Art. 7. Banknoty, opiewające na złote dotychczasowe, a nie przedstawione do wymiany w terminie (art. 5), unieważniają się.

Art. 8. 1. Wszelkie zobowiązania publiczno- i prywatnoprawne bez względu na tytuł i czas powstania, opiewające na złote dotychczasowe, przelicza się z dniem 30 października 1950 r. z mocy prawa na złote i grosze (art. 1) według stosunku 100 złotych dotychczasowych równe 1 złotemu.

2. Wypadające z przeliczenia ułamki grosza odrzuca się.

3. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia ustalić dla poszczególnych kategorii zobowiązań stosunek przeliczenia, opiewający na mniejszą sumę złotych dotychczasowych za 1 złotego, jednakże nie powyżej stosunku 100 złotych dotychczasowych równe 3 złotym.

4. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia tryb ujawniania w księgach wieczystych przeliczenia wierzytelności hipotecznych.

Art. 9. 1. Wszystkie sumy, wyrażone w złotych dotychczasowych, a wymienione w przepisach prawnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, ulegają przeliczeniu z mocy prawa według stosunku 100 złotych dotychczasowych równe 3 złotym.

2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia dokonać zaokrąglenia sum, wypadających z przeliczenia opartego na ust. 1, do pełnych złotych albo też sum złotych podzielných przez 5 lub 10.

Art. 10. Kto odmawia przyjęcia zapłaty, dokonywanej w myśl art. 4 lub 6, podlega karze więzienia lub aresztu do lat dwu lub karze grzywny do 50.000 złotych albo obu tym karom łącznie.

Art. 11. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Finansów, Ministrowi Sprawiedliwości i wszystkim ministrom.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 października 1950 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*
Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*
Minister Finansów: *K. Dąbrowski*
Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*

460

U S T A W A

z dnia 28 października 1950 r.

o zakazie posiadania walut obcych, monet złotych, złota i platyny oraz zastrzeżeniu kar za niektóre przestępstwa dewizowe.

Art. 1. Posiadanie walut obcych, monet złotych, złota i platyny na obszarze Państwa bez zezwolenia Komisji Dewizowej jest zakazane.

Art. 2. Postanowienia niniejszej ustawy, dotyczące złota i platyny, nie stosują się do wyrobów użytkowych.